

U. In serofulis intus porrectum fuisse, fertur. Multo magis convenit usui externo ad dissipandos tumores glandulosos, nullo dolore stipatos. Suadente **TODD THOMSON**, unguentum ex sesquidrachma Jodidi Plumbi ac uncia adipis potenter resolvit hujusmodi tumores, si eodem tempore alia jodi præparata intus exhibeantur.

D. Pro dosi porrigitur adulto grani dimidium, ad grana duo.

MAGNESIA.

MgO.

Магнезія.

Oxydum metalli levis, quod Magnium, Magnesium, seu Talcium nuncupatur. Magnesia nonnisi cum acidis: sulphurico, phosphorico, carbonico et nitrico juncta occurrit. Usuales sunt: 1) Magnesia; 2) Carbonas Magnesiae; 3) Sulphas Magnesiae.

MAGNESIA.

MAGNESIA USTA; MAGNESIA CALCINATA.

Жженая магнезія.

R: Carbonatis Magnesiae quantum lubet. In crucibulo, probe tegendo, per sesquihoram igne fortiori rubescat, vel donec particula exempta ex adfuso acido acetico jam non effervescit; dein frigesfacta lagenæ obturamento vitro muviendæ immittatur, usuique servetur.

Q. Pulverem exhibit levem, album, insipidum et inodorum; pondus specif. = 2,3; in aqua parum solvitur. Aqua si madefiat, sensim illam absorbet, et in centenario 30 partes aquæ, hydratis instar continentur. Aëri exposita acidum carbonicum et aquam attrahit; hinc in vasis probe obturatis servanda. Centenarius constat ex: magnii 61,25; oxygenii 38,75 partibus.

Dum calcaria inquinata est, in acido sulphurico diluto ex toto non solvitur; dum carbonatm magnesiæ admixtum continet, adfuso acido effervescit. Minimæ etiam calcariae particulæ deteguntur, si Magnesia, in acido sulphurico solutæ, oxalas ammoniæ addatur, quo oxalas calcariae insolubilis dejicitur.

V. Absorbens, quin ructus, ut carbonas ejusdem excitet; laxans, adtracto in primis viis acore.

U. Ad subigendum succi gastrici acorem, in affectionibus hinc pullulantibus, uti soda, pyrosi, aliisque, recte commendatur; hypochondriacis, qui hujusmodi concoctionis vitio plerumque laborant, aptum est remedium, eique tunc elaeosaccharum foeniculi, aut menthae jungitur, et, si alvus naturali tardior, pulvis rhei. Monentibus WOLLASTON, MARCET et BRANDE, efficax est remedium adversus urolithiasin, dum acidum uricum nimia quantitate generatur.

D. Plerumque forma pulveris, rarius liquido mucilaginoso suspensa, datur Magnesia, a granis quinque ad decem vel serupulum, bis ant quater in die.

CARBONAS MAGNESIÆ.

MAGNESIA ALBA; SUBCARBONAS M.

Углекислая магнезия; Бълал магнезия.

Rx. Sulphatis Magnesiæ libras quatuor,

Carbonatis Soda crystallisati libras quatuor
et uncias quatuor.

Utrumque sal seorsim solve, et quidem, sulphatet magnesiæ in aquæ libris quadraginta, carbonatet sodæ autem in libris quadraginta quatuor. Solutiones collatas simul misce et per biduum sepone; præcipitatum super linteum aqua destillata tamdiu elues, quoad de-

fluens nulla salium vestigia manifestabit. Massam humidam in formas, e lapide non denso, creta, vel gypso confectas, leviter infarcito et, dum sat cohærentiae adepta fuerit, in aëre libero exsicca. Hoc modo Carbonatem Magnesiæ levem obtinebis; si vero sulphatem magnesiæ et carbonatet sodæ in dimidiis, ac dictum fuit, aquæ portionibus solutos, calentes commisceas, et supra linteum exsiccationi committas, ponderosiorum et pulvрulentum Carbonatet Magnesiæ habebis.

Magnesia alba venalis parari solet magna copia ex solutione chloridi magnii, quæ post salis culinaris crystallisationem, ex aqua marina, superest. Liquor residuus chloridi magnii ad + 80° R. calefit, eique solutio carbonatis potassæ impuri adfunditur, quo facto refrigerationi committitur.

Q. Pro vario modo, quo paratur, vel massam exhibet levem, friabilem, vel est ponderosior, et quasi sabulosa; utraque tamen insipida est. Secundum FYFE pars Carbonatis Magnesiæ solvitur in 2500 frigidæ et 9000 bullientis aquæ partibus; multo solubilior est Carbonas Magnesiæ in aqua acidi carbonici, ejus 48 partes tantummodo requiruntur, et tunc mutatur in bicarbonatet magnesiæ, qui tamen in crystallos cogi nequit, quum in aëre discidium ferat. Centenarius Carbonatis Magnesiæ constat ex: acidi carbonici 35,86; magnesiæ 44,69; aquæ 19,45 partibus.

Dum calcaria inquinatus est, in acido sulphurico diluto ex toto non solvitur. Si nimia quantitas carbonatis sodæ ad disjungendum sulphatet magnesiæ sumpta fuerat, Magnesia alba, tali modo obtenta, continet carbonatet magnesiæ sodicum, sal ferme insolubile; hujusmodi magnesia, si calcinetur et aqua diluatur, colore fusco tingit chartam cureumæ.

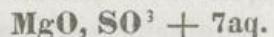
Insociabilis est Carbonas Magnesiæ acidis, alcalibus et plerisque salibus, quæ in aqua quidem solvuntur, sed quorum carbonates insolubiles sunt; discidium etiam infert chlorido et bichlorido hydrargyri.

V. Antacida; majori dosi et acore in ventriculo prævalente, blande purgans.

U. Idem ac Magnesiæ. Notandus hic obvenit *Pulvis puerorum HUFELANDI*, qui componitur ex: Carbonatis Magnesiæ drachmis duabus, radicis rhei drachma dimidia, radicis valerianæ granis octo, et elæosacchari fœniculi drachma; datur bis aut ter in die ad cuspladem cultri; laudatur in colica flatulenta, exuberante muco primarum viarum, diarrhoea, alvo præ cæteris viridi, nec non in aliis levioribus affectionibus, ætati infantili propriis. Plurimi aestimatur a quibusdam *Aqua vulgo Magnesiæ dicta*, quæ bicarbonatæ illius solutum continet; parari facile potest, si lagenæ, librarum duarum capaci, aqua acidi carbonici impletæ, immittantur drachmæ duæ Carbonatis Magnesiæ, vas firmiter obturando. Vi pollet diuretica.

D. Carbonas magnesiæ datur adultis, absorbendi scopo, a serupulo ad drachmam; alvi purgandæ ergo, a drachma ad duas, plerumque forma pulveris, ex aqua sumendi.

SULPHAS MAGNESIÆ.

SAL AMARUM; SAL SIBERICUM; SAL ANGLICANUM; SAL SEIDLITZENSE; SAL CATHARTICUM.

Сульфат магнезия.

Obtinetur magna copia ex aquis mineralibus Epsomensibus in Britannia, Seidlitzensibus et Seidschützensibus in Bohemia. Paratur etiam ex aqua marina, se-

quenti modo: chlorido magnii, post crystallisationem salis culinaris in liquore residuo, solutio sulphatis ferri adfunditur, ex quo Sulphas Magnesiæ et chloridum ferri oriuntur; salia sicca, vaporando excussa, addito acido sulphurico in vasis ferreis destillationi subjiciuntur, quo acidum hydrochloricum producitur, et Sulphas Magnesiæ, sesquioxido ferri mixtus, qua residuum manet; subsequenti calcinatione et crystallisatione a ferro liberatur. Apud nos in confinibus Irkutsk et Astrachaniæ in primis reperitur.

Sulphas Magnesiæ venalis, ut ab admixtis heterogeneis liberetur, in pari aquæ bullientis pondere solvendus, et in crystallos eogendus est. Ferrum absunitur, dum solutioni carbonas magnesiæ additur.

Q. Lenta refrigeratione in prismata tetragona concrevit; saporis est frigerantis, amari, salsi. Aëri expositus non deliquescit, nisi chloridum magnii admixtum contineat. Leni calore funditur in aqua crystallisationis; dum vero igni intensius candenti exponitur, sal siccum iterum funditur, quo partim dirimitur. Ad 0° R. solvit in quatuor aquæ partibus; ad + 12° R. in tribus, et ad + 80° R. in parte cum dimidia. Centenarius constat ex: acidi sulphurici 32,40; magnesiæ 16,70; aquæ 50,90 partibus.

Sulphas Magnesiæ venalis, dum purus est, aqua solutus et solutione carbonatis sodæ (videlicet carbonatem magnesiæ) præcipitatus, sedimentum referat album, copiosum; quo in casu, si carbonas sodæ solutus debita quantitate adfunditur, 100 grana Sulphatis Magnesiæ producent 37 grana carbonatis magnesiæ, in aëre libero exsiccati. Ad detegendam quantitatem sulphatis sodæ, quo haud raro adulteratur, sequenti modo procedendum: Sulphati Magnesiæ, aqua soluto, adfunda-

tur solutio sesquicarbonatis ammoniae; dein liquidum calefiat, ut omnis carbonas magnesiae dejiciatur. Liquor supernatans, per chartam colatus, ad siccum vaporetur, et residuum in crucibulo igne leniter rubente calcinetur, quo sulphur sodae admixtus profertur (**LASSAIGNE**). Cuprum innotescit addito hydrosulphureto ammoniae liquido.

V. Cathartica.

U. Ab aliis cathartieis salibus, e potassa vel soda compositis, eo differt, quod cito exserat efficaciam, neque adeo facile vires ventriculi tubique intestinorum convellat. Adcommodus est praecipue hypochondriacis, et hystericis, aequo irritabiliori fibra præditis. Effectus ejus salutaris expectandus est præsertim in iis malis, quæ prompto auxilio egent; hinc apte datur in colica plumbea, et non male conjungitur cum oleo olivarum, vel ubi spasmi, ut causa alvi adstrictæ arguuntur, cum opio. In febribus inflammatoriis, ut laxans, cruditates auferendo prodest. Abstinendum tamen ab eo in gastrite, enterite et dysenteria; ventriculo etiam admodum debili vix convenit. Valet etiam qua antidotum contra barytam et plumbi salia.

D. Ad solvendam leniter alvum scrupulus ad drachmam aliquoties in die propinatur; scopo cathartico datur uncia, ad duas, solutionis instar.

MANGANUM.

Mn.

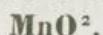
MAGNESIUM; MANGANESEUM.

Марганецъ.

Metallum hoc plerumque invenitur oxygenio juncatum in metallifodinis Nertschinseensibus, Kolyvano-Voscresensibus, Ecatherinopolitanis et Olonetzensibus,

sed neutiquam magna copia; adseritur proinde e Thuringia, aliisque locis. Reperitur etiam in montibus Uralensibus (*Орловъ*). Usuale est.

BINOXYDUM MANGANI.

OXYDUM MANGANI NIGRUM; MAGNESIA VITRIARIORUM.

Перекись марганца.

In variis regionibus sat purum obvenit, et Mineralogis *Pyrolusites* audit.

Q. Nativum exhibet prismata rhomboëdra, vel massas radiatas, fasciculatim discretas. Coloris est nigri, ferrei; splendore metallico gaudet; pond. specif. = 4,8; saporis expers; aqua insolubile. Igni rubenti expositum oxygenium evolvit, et pro gradu caloris adhibiti vel oxydum vel sesquioxydum manet residuum; cum acido sulphurico calefactum parimodo oxygenium emitit, sulphate oxydi mangani residuo; cum acido hydrochlorico autem chlorum profert. Centenarius Binoxydi Mangani constat ex: mangani 63,36 et oxygenii 36,64 partibus.

Binoxydum Mangani venale raro purum est et vario nomine insigniri solet, utpote: *Magnesia nigra*, *Sapo vitriariorum*, *Lapis spurius*. Interdum admixtum continet hydratrem oxydi mangani; si tale in pulverem redigatur, non est coloris nigri, sed fusci dilutioris. A calcaria et baryta, quæ aliquando admixtae esse solent, liberatur, si cum acido nitrico diluto digeritur. Ex quantitate oxygenii, quam Binoxydum Mangani largitur, dum acido sulphurico leni calore tractatur, qualitas illius innotescit.

V. Censemur esse tonica, ferro quam proxime accedens.

U. Obsoletis adnumerandum est remediis. Laudatur in variis cutis feditatibus, uti psora et herpete; sic etiam in ulceribus canceraticis. Oppositum fuit hydropi a causa chloroseos originem ducente. Extrinsecus forma unguenti (e tribus drachmis Binoxydi Manganii et adipis uncia) tentatum fuit in variis morbis cutaneis.

Ad conscienda quædam præparata pharmaceutica imprimis adhibetur.

D. In pulverem subtilissimum redactum a granis tribus ad sex pro dosi exhibitum fertur.

MORPHIA.

Mopſunz.

Materia vegetabilis alcaloides ex Opio elicita, cuius indolem SERTUERNER primus descripsit. *Usuales sunt:*
1) Morphia; 2) Hydrochloras Morphiæ.

MORPHIA.

MORPHIUM; MORPHINUM.

Mopſunz.

Rz. Hydrochloratis Morphiæ unciam,

Ammoniæ liquidæ officinalis drachmas quinque,
Aqua destillatae libram cum dimidia.

Hydrochloratrem Morphiæ in aqua solve, eique adfunde ammoniam liquidam, uneia aquæ prius dilutam. Præcipitatam Morphiam aqua destillata ablue et leni calore exsicca.

Q. Crystalli, ex solutione ejus alcoholica surgentes, sunt aciculares, seu prismata hexagona splendentia. Saporis est amari; in aqua et æthere sulphurico non solvitur; sed solubilis est in 40 partibus alcoholis

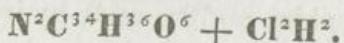
absoluti frigidi, et in 30 partibus ejusdem bullientis; solvitur parimodo in oleis pinguibus et aethereis, uti etiam in potassa vel soda liquidis; minus solubilis est in ammonia liquida. Cum acidis: sulphurico, hydrochlorico et acetico salia constituit, quae in crystallos cogi possunt. Centenarius constat ex: nitrogenii 4,90; carbonei 72,20; hydrogenii 6,24; oxygenii 16,66.

V. Venenifera; per quam narcotica.

U. Intus non adhibetur. Extrinsicus jungitur unguentis ad sedandos dolores vel spasmos.

D. Grani dimidium, vel ad summum granum integrum, cum unguento cuti sanæ inficatur; vel eadem quantitate emplastrum respergitur.

HYDROCHLORAS MORPHIÆ.

MURIAS MORPHII.

Солекисльй Морфии.

Opium in pulverem redactum, et cum arena purissima mixtum, super linteum aqua destillata frigida tamdiu elues, quoad hæc saporis ex toto expers erit. Opii solutionem ad spissitudinem syrupi evapora, eique tum quadruplam aquæ destillatae quantitatem adfunde, et linque, ut fæces subsidant. Liquidum caute effunde et residuum aqua destillata probe elue. Liquori cum aqua loturæ mixto, solutionem saturatam chloridi barii tamdiu adfundes, quoad nullum præcipitatum (meconas barytae) adparebit; hoc super filtrum aqua destillata elue. E liquido colato leni calore excute crystallos, quas, inter bibulam compressas, iterum in aqua destillata solve et cum carbone animali leni calore + 30° R. digere; dein liquidum per chartam cola, et carbo-

nem aqua destillata ablue; tandem e liquoribus commistis elice crystallos puras Hydrochloratis Morphiæ.

Methodus hæc, quæ TODD THOMSON in acceptis referenda est, cæteris ob simplicitatem, nec non ob maiorem producti copiam merito præfertur; cavendum tamen, ne solutioni opii aquosæ nimium chloridi barii addatur, quo in casu productum foret inquinatum; hoc facile posset dignosci, additis solutioni ejus aliquot guttis acidi sulphurici diluti, ex quo præcipitatum album (sulphas barytæ) oriretur.

Q. Crystallos exhibit aciculares, in fasciculos simul junetas, ferme coloris expertes, inodoras, saporis amari. Ægre solvitur in alcoholè, sed multo facilius in aqua, scilicet: aquæ ad + 12° R. temperatæ necessariæ sunt 20 partes, bullientis vero 10. Centenarius constat ex: morphiæ 88,78; acidi hydrochlorici 11,22. Discidium patitur ab alcalibus fixis, ammonia, nitrate argenti et salibus plumbi, hinc cum illis præscribi nequit.

V. Remedium narcoticum, opio suppar.

U. Iisdem casibus ac ipsum opium convenit.

D. A $\frac{1}{3}$ grani parte ad grani dimidium datur adulto.

PHOSPHORUS.

P.

Фосфоръ.

Phosphorus, cuius notitiam primus omnium (a. 1669) habuit BRANDT, Hamburgensis Chemicus, olim ex urina putrida parabatur; modus tamen illum obtinendi per longum temporis spatium in occulto erat, donec præterlapso seculo SCHEELE et GAHN aliam rationem, qua ex ossibus parari possit, publici juris fecerint.

Si methodum nunc usitatissimam adhibeas, sic operationem institues: ossa tauri vel ovis, accedente ultro